

- істор. журнал. - 1995. - №1.
18. Сорокін Пітерим. Голод як фактор. Цитую за І. Сюдюковим. Катування України: приховані механізми та наслідки//День. – 2012. – 23 – 24 листопада.
19. Сталин И. Вопросы ленинизма. - Москва, 1933.
20. Сталин И. Соч. Москва, 1946 – 1952. – Т. 7.
21. Сталин Й. Твори. - Т.12.
22. Сталин Й. Твори. - Т.13.
23. Трагедия советской деревни. Сб. док. - Т.3. Конец 1930- 1933 / Под ред. В. Данилова, Р. Манниня. Л. Виолы. - Москва, 2000.
24. Українське слово. – Ч. 13.- 2000. – 30 березня – 5 квітня.
25. Франко І.Я. Соціалізм і соціал-демократизм// Життє і слово. - 1897.
26. Шаповал М. На смерть тирана// Народна газета. - 1992. - Січень №3(32).

Микола Сядристий

Голодомор 1932 – 1933 років – геноцид українського народу: передумови та наслідки

У статті розглядаються передумови та наслідки Голодомору – геноциду українського народу, організованого більшовицькою владою проти українського селянства.

Ключові слова: Голодомор, В. І. Ленін, селянство, хліб, комуністична ідеологія.

Pre-conditions and consequences of Holodomor are examined in the article - to the genocide of the Ukrainian people organized by bolshevist power against ukrainian peasantry.

Key words: Holodomor, V. I. Lenin, peasantry, bread, communist ideology.

У вересні 1990 р. Володимир Маняк запросив мене виступити на Першому всесвітньому симпозиумі, який відбувся в Києві. Він був відповідальною особою від Спілки письменників України за проведення цього заходу. На жаль, серед великої кількості виступів мій був єдиним, в якому утверджувалось, що Ленін був ініціатором «кінцевого вирішення селянського питання в СРСР і в Україні в першу чергу». Ленін навіть назвав рік майбутнього удару – 1931 [10]. Тобто Сталін був лише виконавцем ленінської ідеї-програми. Цей виступ ніде не друкувався 19 років, більше того проти нього радянський історик Юрій Шаповал (від імені інституту історії ЦК КПРС) в газеті «Київські вісті» від 31.12.1990 р. опублікував велику антистаттю в дусі ідей Компартії і КДБ, радником яких він був і залишається до сьогоднішнього дня. Шаповал разом з такими істориками України, як Кульчицький, Солдатенко та іншими апологетами марксизму-ленінізму, що вміть перефарбувалися, належить до провідних істориків сучасної України.

Першим великим знанням спогадів про Голодомор 1932-33 рр. в Україні була «33-й: голод. Народна Книга-Меморіал» [15]. Її авторами упорядниками були письменник Володимир Маняк і його дружина – журналістка Лідія Коваленко, яких я добре знав, бо був членом створеної ними Асоціації дослідників голодоморів в Україні. Проти видання цієї книги з боку влади і обслуговуючих її офіційних істориків був сильний супротив, бо подружжя Маняків вперше в Україні розглядали страшну трагедію українського народу – Великий Голод – не в межах 1932 – 33 рр., а як логічний результат довгої і послідовної підготовки всієї марксистсько-ленінської комуністичної системи ще з часів Леніна. Адже кожен історико-політичний злочин має завжди свій розвиток у часі. В цій дуже емоційній, але глибоко обдуманій і пропущеній в кожному слові через спостережливий розум і серце праці, є багато коротких і водночас монументальних висновків про природу страхітливого зла і про майбутні наслідки цієї національної Трагедії. В цій могутній книзі В. Маняк, ніби передбачуючи майбутні суперечки і, метафорично кажучи, політичні танці на могилах жертв, дав на сторінці 237 надзвичайно глибоку характеристику подій ХХ століття і дуже конкретно описав розмову з провідним сучасним совєцьким дослідником Голодомору паном Кульчицьким, який умовляв Маняка не писати правди про Голодомор, а трактувати її так, як цього вимагає партія комуністів України. І не

тільки України. Цілком можливо, що подружжя Маняків поплатилося за це життям. (Існує ще ніким не перевірена думка, що Володимир Маняк під час дорожньої катастрофи загинув не зразу, а був вбитий у сутичці, що сталася після катастрофи. Відносно раптової смерті його дружини Лідії теж існують невияснені обставини, про що говорять ті, хто знав її особисто. (Але це окрема тема).

Щоб підірвати той напрямок, який був започаткований Маняком і його дружиною Лідією цілу вантажівку книжок «33-й: ГОЛОД. Народна Книга-Меморіал» як макулатуру, себто нічого не варту книгу було знищено. Про цей факт у часописі «Мета» була інформація М. Головатого, про яку представник від українських організацій при Конгресовій Комісії по дослідженню Великого Голоду в Україні Іван Самійленко написав у своєму історичному нарисі [14, с. 36].

Пізніше, Роберт Конквест в книзі «Роздуми над сплюндрованим сторіччям» [7, с. 234] писав, що після розвалу Союзу до влади прийшли вихідці з комсомольських коридорів, яких обслуговують ті ж самі радянські історики, які монополізували трактування історії 30-х років і Голоду зокрема. Про спотворення правди про Голодомор йдеться і в праці «День і вічність Джеймса Мейса. Точка вибору» [6, с. 300].

Великий письменник, син українського народу, М. Гоголь говорив, що світогляд кожної людини визначає той горизонт, який вона вперше побачить у дитинстві. На горизонті, який я бачив вперше у своєму дитинстві і який було видно з нашого селянського двору далеко-далеко в степу, росло одне-єдине трохи похилене дерево. Взимку воно виділялося загадковою чорною цяткою серед білих снігів, а навесні, навпаки, – було біле серед чорного виораного степу.

То була яблуня. Мати говорила мені, що ця яблуня – то єдине, що залишилось від селянських дворів, які вимерли протягом 1932 – 1933 років. «Коли я зайшла в один з дворів, – розповідала мати, – то побачила на підлозі у хаті мертву жінку. Поруч лежало двоє мертвих дітей – висохлі скелетики. А біля жінки впритул лежало немовля, яке смоктало її, мертву». Це кошмарне видіння супроводжувало мене все життя.

Трагедія 1933-го року має практичні і теоретичні передумови в революції і в тій політиці, яку вела радянська влада в перші пореволюційні роки і після.

Геноцид – етноцид проти селянства починається з того, що лідер комуністів Ленін ніколи не вірив селянству і дивився на нього як на потенційного ворога. Він говорив, що з кожного дрібного господаря підростає новий генерал Корнілов – лютий ворог революції. Цим ставленням і пояснюється те, що більшовицька партія, яку заснував і виплекав Ленін, нищила селянство і довела до того стану, в якому воно зараз перебуває. В останніх творах він застерігав своє оточення, що кінець-кінцем доля влади залежатиме від того, чи піде селянство з робочим класом, чи під впливом вимушено прийнятого НЕПу відійде від нього. Тому в 30-ті роки подбали, щоб селянство відійшло на той світ, а не від лінії партії.

Нова економічна політика (НЕП), як тимчасовий відступ партії перед загрозою народних повстань, був уведений «серйозно і надовго», але не назавжди, як нині стверджують окремі, особливо російські історики, щоб перекласти всю вину за кризу комуністичної влади не на систему, а на Сталіна. НЕП – це типовий ленінський маневр обману народних мас. Разом з введенням НЕПу Ленін одноразово вводив буквально терористичну систему його послідовного знищення. Досить згадати його широкомасштабну вказівку «про завдання Наркомюсту в умовах нової економічної політики», адресовану таємно наркомові юстиції Курському з поміткою «З особистим проханням: не розмножувати, тільки показувати під розписку, не дати розголосити, не розбазікати ворогам». Головна лінія цієї вказівки – терор, терор, терор. Ні про який розвиток нових економічних методів і форм господарювання не могло бути й мови.

Намагаючись втілити на практиці ідею світової пролетарської революції вождь російських комуністів говорив: «Якщо ми це завдання пробували розв'язати прямо, так би мовити, лобовою атакою, то зазнали невдачі. Такі помилки бувають в усякій війні, і їх не вважають помилками. Не вдалася лобова атака, перейдемо в обхід, будемо діяти облогою, і сапою» [11, с. 156].

Дійсно, страшні слова: масовий терор, продовольча диктатура, знищення до цього сотень тисяч людей Ленін не вважав помилкою організаторів революції в Росії. Головне завдання – захопити владу. До речі, в книзі «Фатальні рішення», яка є спогадами гітлерівських воєначальників, наводиться такий факт: коли

фюреру доповіли про взяття під Сталінінградом у полон сотень тисяч німецьких солдат, Гітлер, оговтавшись від шоку, сказав: «Це ще не поразка. Помилки бувають на всякій війні. Зберемо нову армію».

Розправа з НЕПом – логічне продовження лінії ЦК ВКП(б) ленінського складу. Тому початок так званого Великого перелому у 1928 – 1929 рр. треба вважати роками початку тотального наступу на селян з метою одержавлення їх земель, господарств і подальшого пограбування результатів праці в інтересах побудови примарного комунізму.

Де криються витoki народної трагедії? Вони – в самій радянській комуністичній ідеології, системі, яка за своєю природою передбачала і метод розправи, і її виконавців. Згадаймо, що являла собою Російська імперія і в її складі Україна до революції 1917 р. Це була держава, 80 відсотків населення якої становили селяни – клас приватників, якщо йти за марксизмом. Що таке марксизм? Ленін говорить, що це ідеологічне обґрунтування знищення приватної власності, капіталу і класів. Тобто, утвердження даної ідеології на практиці означало знищення селянства, а на решті населення повинен бути поставлений великий соціальний експеримент.

Селянство давно муляло очі тим, хто збирався старий світ «разрушить до основанья, а затем...» зайнятися організованим копанням могил для десятків, сотень, тисяч і мільйонів людей. Що і зробила радянська влада. За 73 роки її існування було знищено понад 70 млн. безневинних людей. У 1905 році Ленін писав у праці «Дві тактики соціал-демократії в демократичній революції», що при захопленні влади методом поетапних переворотів треба паралізувати хиткість селянства. Але селянство виявилось стійким: коли Ленін з групою терористів у червні 1917 р. зробив спробу захопити владу, то Ради робітничих, селянських і солдатських депутатів зажадали притягти його до суду за замах на перші основи демократії. Натомість, використавши дестабілізацію в країні, переворот все-таки було зроблено. Для надійності й остороги, а також для обману селянських мас подано гасла: «Земля – селянам!», «Вся влада – Радам!». Хоч до перевороту Ленін і Сталін говорили, що гасло «Вся влада – Радам» – це донкіхотство. Влада Радам

не була передана ні Леніним, ні Сталіним. До 1991 р. влада знаходилася в руках комуністичної партії, яка на практиці послідовно сповідувала заповіт своїх кривавих вождів. Історія Комуністичної партії СРСР – це історія поступового знищення селянства. «Декрет про землю» був відмінений «Земельним кодексом», за яким вся земля, в тім числі і та, яка була викуплена селянами ще після реформи 1861 року, стала державною, тобто націоналізованою. Разом із введенням продподатку це стало поверненням до кріпацтва. Всіх, хто спочатку отримав землю, названо куркулями і знищено. Так цілеспрямовано була знищена перша частина кращих сільських господарів.

Націоналізація землі стала фактично другим контрреволюційним переворотом, який зробила марксистсько-ленінська система в СРСР. Виконавцем її ідей був Сталін, який не приписував собі ідеї колективізації. То була ідея його вчителя Леніна і пишно називалась Ленінським кооперативним планом. Ленін говорив: «Ми ведемо класову боротьбу і наша мета – знищити класи. Поки лишаються робітники і селяни, до того часу соціалізм залишається нездійсненим.» [10, с. 287 – 288]. Для втілення цього завдання, як пише вождь, треба використовувати будь-які методи, і в першу чергу – розстріли, застосування яких виправдовується моральною свідомістю робітничого класу, який іде до перемоги. Як відомо, з цією метою з особистої ініціативи Леніна були – вперше і задовго до Гітлера – створені концтабори і введена методика захоплення заручників, виселення, інші каральні засоби. Тотальну дегуманізацію суспільства «вождь світового пролетаріату» виправдовував «революційною доцільністю» і посиленнями на Маркса і Енгельса. Зокрема, Леніну дуже полюбилася думка Маркса, що робітники повинні пережити 15, 20, 50 років громадянської війни і міжнародних битв не лише заради того, щоб змінити історичні відносини, а й щоб самим змінитися і стати здатними до політичного панування.

Продовжуючи і творчо розкриваючи думку Маркса, Ленін писав, що доведеться при диктатурі пролетаріату перевиховувати мільйони селян і дрібних господарів, сотні тисяч службовців, чиновників, буржуазних інтелігентів, підпорядковувати усіх пролетарській державі і пролетарському керівництву.

Потім необхідно буде перевиховувати в тривалій боротьбі, на ґрунті диктатури пролетаріату, і самих пролетарів, які від своїх особистих дрібнобуржуазних забобонів позбавляться не одразу, не чудом, за велінням Божої матері. Коротко кажучи, тотальний моральний і фізичний терор проти тих, кого спочатку треба було перевиховувати, повинен, за ідеологією системи, закінчуватись перевихованням самих вихователів. Тотальна організація голоду у першу чергу в селянському середовищі стала найкращим методом для вирішення грандіозного завдання по знищенню і перевихованню непокірних, забезпечила закріплення влади партії над народом у тому ключі, який ще до 1917 року був обраний вождями. Знищення українського селянства – не тільки небачений злочин у правовому й моральному розумінні. Це глобальний підриг національної культури у всіх напрямках. Чорнобиль виступає продовженням цієї трагедії, бо підриг господарських, релігійних, соціальних основ селянства – підриг філософії господарювання і всіх інших форм життя, яка мала тисячолітню історію і яку можна розглядати як планетарну даність: Земля – Людина. Так цю проблему розглядали, до речі, Вернадський і Вавілов. Останнього, хто прагнув справді підняти село, зробити його багатим, тоталітарна система знищила і викинула в буквальному розумінні на смітник, бо комуністична система устами Сталіна сказала: «Більшовики думають інакше!». Невипадково та ж сама доля спіткала великих учених, істинних друзів селянства – Чаянова, Тулайкова та інших.

У 20-х роках ХХ-го століття, коли каральна система з особистої ініціативи Леніна почала знищення, а потім виселення інтелігенції, найперше партія розігнала Всеросійський комітет допомоги голодуючим (1921 рік). Це дуже показово для комуністичного режиму. Як показово і те, що перед розprawою над селянством офіційна влада почала масове винищення української інтелігенції, більшість серед якої становили вихідці з села, принаймні в Україні. Установка на знищення інтелігенції набирала перед проведенням голодомору і під час нього характеру державної цілеспрямованої політики. Боротьба велась під виглядом боротьби з українським націоналізмом. Більшовицька система завжди виступала проти будь-якої національної культури, то під виглядом боротьби з

націоналізмом, то під виглядом боротьби з космополітизмом, що ніби взаємно виключають один одного. Чому? Тому, що національна культура – це фортеця, що робить людину навіть у в'язниці якісно незалежною, вільною у своїх помислах і вчинках. А якщо так, то вона повинна бути або знищена, або підмінена культурою гасел. Голод теж виконував це завдання, бо інтелігенти, як віруючі, під час голоду вмирили перші.

Сталін, як і Ленін за життя, у 30-ті роки говорить, що селяни не усвідомили уроків соціалістичного перевороту. Він звертає увагу партії на те, що під час виборів до Рад селяни обирають недеградовану бідноту з числа ледарів і крутіїв, які повинні були стати й стали за планом більшовиків безпосередніми виконавцями планів організаторів голоду і основною опорою партії у боротьбі на знищення заможних селян, які ще залишились, мали господарську практику, досвід землеробства. У зв'язку з цим Сталін дає вказівку розглядати Ради, як і колгоспи, де не всі куркулі розбиті як такі, що можуть повернутися і проти Радянської влади, а отже: або колгоспи і Ради є більшовицькі, або – антирадянські.

Тотальна система, природно, йшла до тотального вирішення своєї кінцевої перемоги над класом селянства, до повного закріплення своєї політичної влади. Організація Голодомору ставала фіналом цієї багаторічної боротьби «ордена мечоносців», цієї, як сказав філософ, «апокаліпсичної секти» з народом. Комуністична партія і сталінський режим під час голоду в Україні прийняли сотні людиноненависницьких законів і рішень проти селянства, що прирекли їх на насильницьку смерть.

Час наступу, який запрограмував ще Ленін при введенні НЕПу, настав. Цей час визначив уже Сталін. Про цю його заслугу, як виконавця ленінської стратегічної і тактичної вказівки, напише газета «Правда» 24 і 25 січня 1933 року в надрукованій промові Ворошилова «Про результати першої п'ятирічки». В тій же газеті одразу ж після організованого Голодомору буде надруковано розмову Сталіна з кореспондентом газети «Нью-Йорк таймс». На запитання, що є найважливішою внутрішньою проблемою СРСР в даний час, Сталін назве

проблему селянсько-колгоспну і скаже, що її можна вважати вже розв'язаною. Ціна цієї перемоги – знищення від 7 до 10 млн. українських селян.

Джерела та література:

1. Голодомор в Україні 1932 – 1933: Польща та Україна у тридцятих – сорокових роках ХХ століття: Невідомі документи з архівів спеціальних служб. – Варшава – Київ, 2008. – 1205 с., іл.
2. Голодомор в Україні 1932 – 1933 років за документами Політичного архіву Міністерства закордонних справ Федеративної Республіки Німеччина / Упоряд., вступна стаття, пер. з нім. А. І. Кудряченка; Передмова Ю. Г. Рубана. – К., 2008. – 336 с.
3. Голодомор 1932 – 1933 років в Україні: документи і матеріали / Упоряд. Р. Я. Пиріг; НАН України. Ін-т історії України. – К., 2007. – 1128 с., іл.
4. Голодомор 1932 – 1933 років в Україні: Матеріали кримінальної справи № 475. – К., 2010. – 52 с.
5. Голод 1932 – 1933 років на Україні: очима істориків, мовою документів / Кер. кол. упоряд. Р. Я. Пиріг. – К., 1990. – 605 с.
6. Івшина Л. О. День і вічність Джеймса Мейса (англ. мова). – К., 2005. – 384 с.
7. Конквест Роберт. Роздуми над сплюндрованим сторіччям / Переклад з англ. О. Мокровольського. – К., 2003. – 371 с.
8. Кульчицький С. В. Голодомор 1932 – 1933 рр. як геноцид: труднощі усвідомлення. – К., 2007. – 424 с.
9. Ленін В. І. Повне зібрання творів. Т. 4. – К., 1969. – 544 с.
10. Ленін В. І. Повне зібрання творів. Т. 43. – К., 1974. – 528 с.
11. Ленін В. І. Повне зібрання творів. Т. 44. Червень 1921 – березень 1922. – К., 1974. – 704 с.
12. Марочко В., Мовчан О. Голодомор 1932 – 1933 років в Україні: Хроніка. – К., 2008. – 294 с.
13. Розсекречена пам'ять: Голодомор 1932 – 1933 років в Україні в документах ГПУ-НКВД. – К., 2008. – 604 с., іл.

14. Самійленко І. М. Соціо-політичне тло голодового геноциду в Україні (Комунізм – смертельний ворог села): Історичний нарис / І. Самійленко. – (Філадельфія США) – Київ: Просвіта, 1998. – 37 с.
15. 33-й: голод. Народна Книга-Меморіал / Ред. Л. Коваленко, В. Маняк. – К., 1991. – 584 с.

Василь Марочко

Організатори Голодомору – геноциду українського народу 1932 – 1933 років

У статті автор досліджує діяльність партійно-радянської номенклатури, яка була творцем і виконавцем соціально-економічної політики, що призвела до штучного Голодомору – геноциду в українському селі 1932 -1933 роках.

Ключові слова: Голодомор, геноцид, карально-репресивна система, партійно-радянська номенклатура.

In the article an author probes activity party soviet nomenclature, which was a creator and performer of socio-economic policy which resulted in artificial Golodomoru – genocide in the Ukrainian village 1932 -1933 years.

Ключові слова: Голодомор, геноцид, карально-репресивна система, партійно-радянська номенклатура.

Геноцид українців, що тривав протягом 1932–1933 рр. в Україні залишається злочином без покарання. Він не має терміну давності, а тому і забуття позаяк наслідки голодомору – це мільйони полеглих хліборобів, знекровлена і пригнічена нація, яка вирізняється найгострішою демографічною ситуацією, втрата етнічної самобутності, соціально-економічна деградація українського села.

Дослідники тоталітарного комуністичного режиму в Україні виокремлюють його карально-репресивну суть та «колегіальну відповідальність», уникаючи